

A jelölt kódszáma:

Državni izpitni center

M 1 9 1 1 3 1 1 2

TAVASZI VIZSGAIDŐSZAK

MAGYAR NYELV MINT ANYANYELV

2. feladatlap

Nem művészi szöveg elemzése

2019. május 29., szerda / 90 perc

Engedélyezett segédeszközök:

A jelölt golyóstollat vagy töltőtollat hoz magával.

A jelölt egy értékelőlapot és egy pótlapot kap a vázlatkészítéshez.

A nem művészi szöveg perforált lapon van, amelyet a jelölt óvatosan kitép(het).

ÁLTALÁNOS ÉRETTSÉGI VIZSGA

ÚTMUTATÓ A JELÖLTNEK

Figyelmesen olvassa el ezt az útmutatót!

Ne lapozzon, és ne kezdjen a feladatok megoldásába, amíg azt a felügyelő tanár nem engedélyezi!

Ragassza vagy írja be kódszámát (az erre kijelölt helyre ezen az oldalon és az értékelőlapon)! Kódszámát a pótlapra is írja rá!

A feladatlap 21 feladatot tartalmaz. Összesen 90 pont érhető el. A feladatlapban a feladatok mellett feltüntettük az elérhető pontszámot is.

Válaszait töltőtollal vagy golyóstollal írja a **feladatlapba** az erre kijelölt helyre! Írott betűkkel, olvashatóan írjon, és ügyeljen a helyesírásra! Ha tévedett, a leírtat húzza át, majd válaszát írja le újra! Az olvashatatlan megoldásokat és a nem egyértelmű javításokat 0 ponttal értékeljük. Az utolsó feladathoz vázlatot készíthet a pótlapra, de azt az értékelés során nem vesszük figyelembe.

Bízzon önmagában és képességeiben! Eredményes munkát kívánunk.

A feladatlap terjedelme 12 oldal, ebből 2 üres.

M 1 9 1 1 3 1 1 2 0 3

MELLÉKLET

1. SZÖVEG

A sportnak szentelt dokumentumfilm-fesztivál Londonban magyar részvétellel

Budapest/London, 2012. február 8., szerda (MTI) – A közelgő londoni olimpiához kapcsolódva a sportot állítja a középpontba a brit fővárosban február 16. és 23. között zajló, Ready Steady Doc! című európai dokumentumfilm-fesztivál, amelyen a magyar sporttörténet egy emlékezetes eseménye is megelevenedik.

A Londoni Magyar Kulturális Központot is tagjai között tudó EUNIC London rendezi a fesztivált, amelynek központi témája idén a sport. Magyarországot A szabadság vihara (Freedom's Fury) című film képviseli, amely az 1956-os melbourne-i olimpia szovjet–magyar vízilabda-mérkőzését idézi fel. A 2006-ban készült, 90 perces dokumentumfilmet február 17-én, pénteken este láthatja a londoni Francia Intézetben a közönség. A filmet producerként Lucy Liu színésznő, a magyar származású Andrew G. Vajna és az amerikai független film fenegyereke, Quentin Tarantino jegyzi. Utóbbi annak idején hihetetlen lelkesedéssel fogadta a filmötletet, „minden idők legjobb el nem mesélt történetének” nevezte a sztorit. A dokumentumfilm az akkori kiélezett történelmi helyzetet mutatja be interjúk és a korabeli sajtó felhasználásával. A film narrátora az olimpiai aranyérmes amerikai úszó, Mark Spitz. A film magyarországi bemutatóját a forradalom fél évszázados évfordulójára időzítették, és néhány héttel előzte meg Andrew G. Vajna Szabadság, szerelem című filmjének bemutatóját.

A fesztivál az EUNIC London és az Európai Bizottság brit képviselőinek közös projektje, amelyben 13 nagykövetség és kulturális intézet, valamint a University College London működik közre. A londoni kulturális intézetek egymás filmjeit mutatják be, így a magyar intézet cseh, észt és dán dokumentumfilmeket vetít – tájékoztatta az MTI-t Pászthy Beáta, a londoni magyar intézet igazgatója.

A www.haon.hu nyomán.

2. SZÖVEG

A melbourne-i vérfürdő a vízilabda történetének leghíresebb összecsapása, amelyet Magyarország és a Szovjetunió vívott a melbourne-i olimpián, egy hónappal az 1956-os forradalom leverését követően. A hatezres nézőtérre nyolcezren zsúfolódtak be, miután a kétfontos jegyekért 30–40 fontot is odaadtak. A tömeg kezdettől tüntetően a magyar csapatot biztatta, és a szovjetek minden labdaérintését hatalmas füttyszó kísérte.

A közhangulattól is támogatott magyar játékosokkal szemben a szovjetek tehetetlenek voltak. Miközben az állandóan támadó magyarok már négy gólt lőttek, a szovjeteknek folyamatosan megghiúsult minden egyes kísérlete. Próbálták eltalálni a felső sarkot legalább messziről, de rendre fölé lőttek, a kevés kapura menő labdát pedig Boros leszedte. A magyar és szovjet játékosok között egyébként eredetileg nem volt rossz viszony, hiszen az előző években éppen a magyarok tanították meg őket vízilabdázni. A magyarok most sem játszottak durván, de a tempójuk elsöprő volt.

A nézőtér ünnepe, néhány perccel a mérkőzés vége előtt a magyarok 4–0-ra vezettek, így már biztos volt a győzelem. Ekkor történt az az emlékezetes esemény, amelyről az elődöntő a „vérfürdő” nevet kapta: Valentyin Prokopov, a szovjet center elvesztette a fejét, és könyökkel teljes erejű víz alatti ütést mért az őt felügyelő Bolváryra, de az épp mögé érkező Zádor Ervin arcát találta el, akinek a bőre felrepedt a szeme alatt. Vére nemsokára vörösre festette a medence vizét. A vérző játékost lecserélték, és a medencét elhagyva a tribün előtt haladt el. Bár a sebe nem volt túl nagy, a lecsorgó vér a vizes testen lassan kezdett szétterjedni. A 21 éves Zádor Ervin egy kicsit a magyar forradalom hőségé is vált, ahogy vértől vörösülő felsőtesttel a tribün előtt végigvonult. A szurkolók között ekkor elszabadultak a Szovjetunió elleni indulatok. Százak vetették át magukat a korláton. A találkozó nem lehetett befejezni, ezért a mérkőzést egy perccel a hivatalos befejezés előtt magyar győzelemmel lefújta a bíró. A szovjet játékosokat a rendőrök kimenekítették az uszodából, a tömeg pedig a magyarokat ünnepelte. Az esemény híre a véres testű Zádor fényképével nemsokára bejárta a világsajtót.

Bár az emberek emlékezete ezt a találkozót őrzi az olimpia döntőjeként, a valódi elsőség kérdése nem itt, hanem a következő napon dőlt el. A magyar csapat a jugoszlávokat 2–1-re verte meg december 7-én, és így 20:3-as gólaránnyal, valamennyi mérkőzését megnyerve, állt fel a dobogó legfelső fokára.

A www.wikipedia.hu nyomán.

Üres oldal

Olvasa el figyelmesen mindkét szöveget, majd oldja meg az alábbi feladatokat! Kérjük, ügyeljen a helyesírásra és a nyelvhelyességre is!

1. 1.1. Írja a táblázatba, melyik stílusréteghez tartozik az 1. szöveg, és nevezze meg a szövegtípust!

Stílusréteg	
Szövegtípus	

(2)

- 1.2. Nevezze meg a választott stílusréteg két olyan stílusjegyét, amely ebben a szövegben leginkább érzékelhető, majd írjon ki a szövegből egy-egy példát a választott stílusjegyre!

Stílusjegy		
Példa		

(2)
(4 pont)

2. Karikázza be, minek a rövidítése lehet az 1. szöveg forráshelyében szereplő MTI rövidítés!

- A Music Theatre International
- B Magyar Térképkészítő Intézet
- C Magyar Tudományos Akadémia
- D Magyar Távirati Iroda

(1 pont)

3. Írja ki a 2. szövegből azt a szó szerkezetet, amely megfelelő témamegjelölő címe lehetne a szövegnek!

(1 pont)

4. Karikázza be az 1-es számot, ha az adott információról csak az 1. szövegben olvasott, a 2-es számot, ha csak a 2. szövegben, és az X-et, ha mindkét szövegben olvasott arról!

Információ	Szöveg		
Az 1956-os olimpia Melbourne-ben volt.	1	2	X
Az említett meccsen a nézők a magyar csapatnak szurkoltak.	1	2	X

(2 pont)

5. Igazak (I) vagy hamisak (H) az 1. szövegre vonatkozó állítások? Karikázza be a megfelelő betűjelet! A hamis állításokat javítsa ki igazra!

A szabadság madara című filmet 2006. február 17-én mutatták be Londonban.	I	H
A filmet a Londoni Magyar Kulturális Központban vetítették.	I	H
A film producerei közt híres filmes személyeket találunk.	I	H
Magyarországon a filmet az 56-os forradalom 50. évfordulója évében mutatták be.	I	H

(6 pont)

6. Fogalmazza meg az 1. szövegre vonatkozó kérdések válaszait!

Miért tetszett Tarantinónak a film ötlete?

Minek köszönhetően tudták a film készítői valóságként bemutatni az eseményeket?

(2 pont)

7. Fogalmazza meg az alábbi válaszoknak megfelelő kérdéseket a 2. szöveg első két bekezdése alapján!

Kérdés: _____

Válasz: Az 56-os forradalom leverése után alig egy hónappal.

Kérdés: _____

Válasz: Azzal, hogy a szovjetek labdaérintésekor fűtültek.

Kérdés: _____

Válasz: Abból, hogy a magyarok tanították meg őket vízilabdázni.

(3 pont)

8. Mi bizonyította, hogy a meccset nagy érdeklődés övezte? Két dolgot említsen a 2. szöveg alapján!

(2 pont)

9. 9.1. Melyik felirat állhatna a fotó alatt? Karikázza be a betűjelét!

- A Prokopov akcióban
B Zádort arcul ütik
C A szurkolók áttörnek a korláton
D Zádor Ervin a meccs után

(1)

- 9.2. Fogalmazza meg, miért fontos ez a fotó!

(1)
(2 pont)

10. Fogalmazza át az alábbi mondatokat úgy, hogy saját szavaival helyettesítse az aláhúzott részeket!

A szovjeteknek folyamatosan meghiúsult minden kísérlete.

A szurkolók között elszabadultak a Szovjetunió elleni indulatok.

(4 pont)

11. Magyarázza meg saját szavaival vagy megfelelő szinonimával az aláhúzottakat!

kiélezett történelmi helyzet _____

a center elvesztette a fejét _____

(2 pont)

12. A szövegekből kiemelt idegen szavak közül melyek illenek értelemszerűen az alábbi mondatokba? Írja be őket! Ha kell, toldalékolja is őket!

center, fesztivál, narrátor, producer, sztori, tribün

Az olyan embert, aki közvetíti a befogadók részére az üzenetet, _____ nevezzük.

A kortárs magyar regények középpontjában nem a _____ áll, hanem a lélek belső történései.

A vendégek a _____ foglaltak helyet.

Bátyám a csapatban _____, én pedig hátvéd vagyok.

(4 pont)

13. Húzza alá azokat a szavakat, amelyek ejtése eltér az írásképüktől, és írja a vonalakra, hogyan ejtjük őket!

állítja amelyen lelkesedéssel előzte intézet

Ejtés: _____

(2 pont)

14. 14.1. Írja a vonalra, szerkezete szerint milyen az alábbi két szó!

vízilabdameccs vízilabda-mérkőzés

(1)

- 14.2. Magyarázza meg a két szó eltérő írásmódját!

(2)

- 14.3. Írja a vonalra, milyen viszonyban van a két szó jelentésüket tekintve!

(1)

(4 pont)

15. Írja a rövid vonalakra az aláhúzott szavak szófaját, majd írjon egy-egy mondatot a szavak másik szófaji értékével!

a 2006-ban készült filmet _____

Mondat: _____

amerikai úszó _____

Mondat: _____

(4 pont)

16. Húzzon alá az alábbi mondatban három melléknevet, és írja a vonalra közülük azt, amelyik nem képzéssel jött létre! A tulajdonnév részét képező melléknevet ne húzza alá!

A fesztivál az EUNIC London és az Európai Bizottság brit képviselőjének közös projektje, amelyben 13 nagykövetség és kulturális intézet, valamint a University College London működik közre.

Nem képzéssel jött létre: _____

(2 pont)

17. Elemezze aláhúzással az alábbi mondatot!

Vére vörösre festette a medence vizét.

(4 pont)

18. Alakítsa át az alábbi egyszerű mondatot alárendelő összetett mondattá, majd állapítsa meg az összetett mondat fajtáját!

A medencét elhagyva a tribün előtt haladt el.

Összetett mondat: _____

Fajtája: _____

(3 pont)

19. Írjon ki a 2. szöveg első mondatából egy grammatikai kapcsolóelemet, majd határozza meg a fajtáját!

Grammatikai kapcsolóelem	Fajtája

(2 pont)

20. Javítsa ki az alábbi szövegben a négy helyesírási hibát, illetve pótolja a hiányzó névutókat!

A melbourne-i olimpián a magyar sportolók kilenc aranyérmét nyertek és ezzel az éremtáblázat negyedik helyét foglalták el. Az olimpiát a magyar forradalom és a szuezi válság ideje _____ rendezték meg, feszült világpolitikai helyzetben. Ezért fogadták el a szervezők egy tizenhét éves kínai fiatalember javaslatát: az addigi szokásoktól eltérően nem csapatok _____, hanem egymással összekeveredve vonultak fel a sportolók. Zádor Ervin még abban az évben az Amerikai egyesült államokban telepedett le, ahol iskolás korú úszók nevelésével foglalkozott. Leghíresebb tanítványa a világ máig leghíresebb úszója, Mark Spitz, 1972-ben a Müncheni olimpián hét aranyérmét nyert.

(6 pont)

Üres oldal